

12. august 2010

UKA 2010/72

Inatsisartut Suleriaasianni § 35 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppaa:

Kalaallit Nunaanni qanorluunniit upperisaqarsinnaatitaaneq qulakkeerumallugu pisortat tapiisarnerat eqqarsaatigalugu upperisat suugaluartulluunniit assigiimmik pisarnissaat pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaqaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Inuiaqatigiit kalaallit danskillu ullumikkut sanarfineqarnikuupput lutherikkuussuseq tunngavigalugu. Kalaallit Nunaanni ilagiit pillugit inatsisitaqqammerpugut 1. august 2010-mi atuutilersumik. Ilaatigut tassani imatut allassimasoqarpoq:

§ 1. Ilagiit lutherikkuusut (Kalaallit Nunaanni Ilagiit) oqaluffiat tassaavoq Kalaallit Nunaanni ilagiit naalagaaffiup tapersersugai.

§ 2. Kalaallit Nunaanni Ilagiit Naalagaaffeqatigiinnerup iluani ilagiinnut naalagaaffiup tapersersugaanut ilaavoq, Namminersorlutik Oqartussat ataanniilluni, tassanngalu tapersersugaalluni.

Tassa imaappoq:

”Ilagiit upperisarsioqatigiinnut allanut naleqqiullutik immikkut inissisimapput, danskit tunngaviusumik inatsisaanni § 4-mi aalajangerneqarnikummat, ilagiit lutherikkuusut tassaasut ilagiit danskit, taakkulu naalagaaffimmit ikorfartorneqassasut. Kalaallit Nunaanni ilagiit Naalagaaffeqatigiinni ilagiinnut ilaapput, taamaattumik kalaallit nunaanni namminersorlutik oqartussat tunngaviusumik pisussaapput Kalaallit Nunaanni ilagiit aningaasarsiornikkut allatigullu ikorfartussallugit.”

Tunngaviusumik inatsimmi § 68-mi ilaatigut aamma imatut allaqqasoqarpoq:
”Kinaluunniit pisussaaffeqanngilaq guuterinngisaminut allanut inuttut tapiissalluni taamaallat nammineq upperisaminut.”

Tamattali akileraartarnerput aqutigalugu ilagiinnut lutherikkuusunut akiliisarpugut, ullumikkulli Kalaallit Nunaanni nalinnaavoq allanik upperisarsioqatigiittoqarnera upperisaqartoqarneralu. Danmarkimi ajornartorsiut ilaatigut iluarsineqarpoq, ilagiinnut ilaasortaajunnaarsinnaatitaanerup atuutisilerneratigut taamaasillunilu ilagiinnut akileraarsinnaajunnaartitaalluni. Maanili kikkulluunniit - qanorluunniit upperisaqaralarunik – aningaasatigut ilagiinnut tapersersuisussaataapput, naalagiartanngikkalarunilluunniit. Taamaattumik isumaqarpunga apeqqusertariaqartoq ilumut Kalaallit Nunaanni piumasamik upperisarsiorsinnaatitaaneq atuunnersoq.

Naapertuilluarnerua innuttaasut tamarmik ilagiinnut akiliisassappata, atunngisaannaralarunikuluunniit? Pissusissamisoonerussanngilaq inuit namminneq aalajangersinnaalerpassuk, upperisaq sorleq aningaasaleeqataaffigerusunerlugu? Demokraatini oqallisigerusupparput, upperisat upperisarsioqatigiilluunniit allat, aningaasatigut tapiisarneq eqqarsaatigalugu lutherikkutulli pineqarsinnaannginnersut. Tunngaviusumik isumaqarpugut, innuttaasut sapinngisamik periarfissa-

qartinneqartariaqartut, inuunertik qanoq aaqqissuukkusunnerlugu, ilanngullugu upperisamut sorlermut akilersuissanerlutik.

Kalaallit Nunaanni immikkut ilagiinnut akileraarnej ajorpugut, taamaattumik danskit aaqqissuussinerat malissinnanngilarput, tappavanimi qinerneqarsinnaavoq ilagiinnut akiliisarunnaarnissaq. Aaqqiissutaasinnaavoq, ilagiinnut akileraarummik immikkut atortitsilernissaq, taamaasippat inuit allamik upperisallit akiliisariaarutissapput. Demokraatini isumaqarpugut, Kalaallit Nunaanni immikkut ilagiinnut aamma akileraartalertariaqartugut, taamaasippat nammineq aalajangersinnaalissagatsigu, ilagiit tapersersorusunnerlutigit. Aamma isumaqarpugut, aningaasat ullumikkut ilagiinnut atorneqartartut, upperisanut upperisarsioqatigiinnullu assigiinngitsunut agguaanneqartariaqartut, taakku qanoq tapersersorteqartiginerat aallaavigalugu. Taamaasippat inuit nammineq aalajangersinnaalissavaat upperisaq sorleq tapersersorusunnerlugu, allanullu upperisaqanngitsunut ilagiinni ilaasortaajunnaarnissaq periarfissaalissagaluarpoq.

Ilagiit aamma kalaallini inuiaqatigiinni allaffissornikkut arlalinnik akisussaaffeqarput. Ilagiit assersuutigalugu atit allattorsimaffii, kuisinnermut allagartat katissimanermullu uppersartaatit tiggummiarpaat. Ileqqutoqaavoq ilagiit atuagaataannut allattuisarnej, eqqarsaatigineqarsinnaavorli isumagisassat taakku pisortanut, upperisarsiortunut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunut isumagisassanngortinneqarsinnaannginnersut. Allaffissorneq ilagiinniit avissaartinneqartuuppat, taava ilagiinnik sullissisut suliassavimminnut piffissaqarnerulissagaluarput.

Taamatut oqarlunga oqallittoqarluarumaartoq kissaatigaara, qilanaarpungalu Naalakkersuisut akissutissaannut kiisalu partiit allat oqaaseqaatissaannut.